

UDR-ŽIVOT-ELNOST

Mezinárodní projekt Evropská noc divadel probíhá vždy třetí listopadovou sobotu již od roku 2008. Divadla otevírají své prostory a nejen večer, ale často během celého dne nabízejí různorodý program: prohlídky zákulisí a další interaktivní programy pro děti i pro dospělé, autorská čtení, výtvarné, herecké, taneční a jiné dílny, debaty, koncerty, bojovky a další hry, projekce filmů a inscenací, speciálně upravená představení a mnoho dalších nejen divadelních zážitků. Koordinátorem Noci divadel v České republice je od roku 2013 Institut umění – Divadelní ústav (IDU). Každý rok se tohoto svátku divadla účastní okolo 40 000 návštěvníků a do projektu se obvykle zapojuje kolem 130 divadel a kulturních organizací.

Pro jednotlivé ročníky Noci divadel volí IDU společně se zapojenými divadly společná témata. V roce 2020 se podtitulem Noci divadel stalo motto *Divadlo a udr-život-elnost*. Noc divadel tak reagovala na zvyšující se citlivost a povědomí o potřebě zavedení udržitelných postupů mezi českými kulturními organizacemi i jednotlivými umělci. Pandemická krize, která posléze tvrdě dolehla právě na oblast živého umění, téma udr-život-elnosti ještě umocnila.

Noc divadel v ČR je otevřená a inkluzivní, a takovou ji chceme zachovat i do budoucna. Umělecká tvorba a společnost obecně se v České republice zakládá na úctě k lidským právům a svobodám a k demokratickým principům našeho právního státu. Těmito principy se řídí také Noc divadel v ČR. Zapojená divadla a kulturní organizace mají svobodu se do Noci divadel přihlásit a zapojit se se svým unikátním programem. Svoboda je však nerozlučně spjata také s odpovědností, a proto tímto kodexem Noci divadel v ČR chceme nabídnout také soubor hodnot a doporučení, které bychom rádi sdíleli nejen s divadly a kulturními organizacemi zapojenými do Noci divadel, ale také s jejími diváky a návštěvníky a dalšími organizacemi i jedinci působícími v sektoru kultury.

Udržitelnost, v našem případě udr-život-elnost, je založena na třech základních pilířích: sociálním, ekonomickém a environmentálním. Všechny tři jsou přítomny i v divadelním, potažmo uměleckém prostředí a my vnímáme jako naši morální odpovědnost k nám samým i k budoucím generacím rozvíjet je a udržovat je zdravé a vyvážené. Proto uvítáme, když spolu s námi přijmete chování v následujících oblastech za své.

LIDÉ

Tým, publikum a komunikace

Přejeme si, aby lidé, s kterými spolupracujeme, cítili, že mají svobodu se nejen vyjadřovat, ale také přicházet s vlastními nápady a že jejich chování a zvyky dle principů trvalé udržitelnosti aplikované “doma” mohou ovlivnit i chod celé organizace. Ta se může jejich chováním inspirovat a přímo jej zohlednit a rozvíjet ve svém fungování.

Divadlo je jako umělecký druh založené na přímé komunikaci mezi tvůrci a diváky. Cítíme proto potřebu rozvíjet otevřený dialog o důležitých problémech současné společnosti, mezi něž přednostně patří dopad lidského chování na životní prostředí a společenské zodpovědnosti divadelních organizací, ale také publika. Otevíráme nejrozličnější komunikační kanály, které mohou publiku i nám samotným pomoci pochopit, jak minimalizovat dopady našeho chování na životní prostředí.

MÍSTO

Naše budova

Chceme zlepšit hospodárnost provozu našich prostor. A to jak budov, kde působíme, tak míst, kam s našimi aktivitami zavítáme. Zaměřujeme se na spotřebu energií, surovin a vody, předcházíme tvorbě odpadu a snižujeme naši uhlíkovou stopu. Naším cílem je tyto oblasti monitorovat, vyhodnocovat a snižovat jejich dopad na životní prostředí.

Doprava

Považujeme mobilitu za důležitou, a to nejen po ČR, ale i po světě. Aktivně však vyhodnocujeme dopady mobility spojené s činností naší organizace na životní prostředí. Chceme se zaměřit na efektivitu a na snižování uhlíkové stopy mobility našich kolegů a kolegyně, ale také našeho publika.

PRODUKCE

Výroba

Spolupracujeme se všemi složkami produkčního týmu a výroby a společně promýšlíme každý krok procesu produkce a výroby spojené s inscenací/projektem tak, abychom snížili dopad na životní prostředí. O to, co se naučíme, se dělíme s kolegy a kolegyněmi v oblasti scénických umění a podporujeme výměnu informací, nápadů a příležitostí ke spolupráci.

Umělecký program

Naše pozornost věnovaná udržitelnosti a ekologii nemusí naši dramaturgii proměnit od základů. Jsme však otevřeni novým tématům i formátům, které se v našem programu mohou objevit a které přispívají k diskusi, zvyšování citlivosti a hledání řešení ve vztahu k existenčním výzvám současné civilizace.

Praktické kroky a doporučení

Určení oblastí a priorit, kterým se chce divadlo v rámci udržitelnosti věnovat.

Zmapování vlastní struktury a fungování, svých potřeb, přání a možností.

Sestavení obecného rámce výše zmíněných priorit a stanovení konkrétních cílů.

Vytvoření praktického plánu, jak cílů dosáhnout včetně rozdělení a zajištění úkolů, vymezení odpovědnosti a pravomocí a stanovení termínů.

Plán na monitorování, vyhodnocování a integraci přijatých principů udržitelnosti do vlastní činnosti.

Noc divadel v ČR tyto aktivity svých účastníků podporuje formou:

– přednášek a workshopů pro divadla a kulturní organizace zapojených do Noci divadel,

-iniciace a vedení dialogu o problematice spojené s udržitelným chováním s divadelním publikem a veřejností,

-sdílením informací a nejnovějších poznatků z této oblasti.

Důležité informační portály

[Julie's Bicycle](#)

[Creative Carbon Scotland](#)

[The Centre for Sustainable Practice in the Arts](#)

[Broadway Green Alliance](#)

[Arts Council England](#)

[Theatre Forum Ireland](#)

[Iniciativa Climate Neutral](#)

Programy a nástroje pro divadla a kulturní organizace

<https://juliesbicycle.com/category/act/>

<https://uhlikovastopa.cz/kalkulacka>

[Creative Green Certification](#)

[ISO 20121 – Sustainable events](#)

[ISO 14001:2015 – Environmental management systems](#)

Ukázky env. politik divadel, festivalů a uměleckých institucích

[Národní divadlo – Londýn, UK](#)

Glyndenbourne Opera – UK – [Env. politika](#), [environmentální aktivity](#)

[Royal Court Theatre](#) – UK

[Simple 8](#) – UK

Sydney Opera House – Austrálie – [env. politika a akční plán](#), [globální cíle udržitelnosti Spojených národů](#)

[Edinburgh International Festival](#)

[Festival Avignon](#)

[Muzea a galerie v Leedsu](#)

[National Museum Directors' Council](#)

EU

[European Green Deal](#)

[Spojené národy – 17 cílů udržitelného rozvoje](#)

[Zpráva – Kultura a cíle udržitelného rozvoje Spojených národů: výzvy a příležitosti](#)

[Env. politika – Fond na podporu umenia](#) – Slovensko

[Green mobility Guide – A Guide to environmentally sustainable mobility for performing arts](#)

Zajímavé organizace a odkazy v ČR

<https://ci2.co.cz/cs>

<https://www.cyrkl.com/cs/>

[Homepage](#)

<http://uspornedivadlo.cz/>

<https://www.narodni-divadlo.cz/cs/doprovodne-programy-nd-greater-idea>

Příklady dobré praxe v Institutu umění – Divadelním ústavu (IDU)

[Výsledky dotazníkového šetření Divadlo a životní prostředí](#)

[Principy udržitelné mobility v programu Go and See](#)

[Podcast Suflér – o kalkulaci uhlíkové stopy v IDU realizované společností CI2](#)

[Platforma Kultura pro budoucnost](#)

Publikace nebo doporučená četba:

Ecological Intelligence – [Daniel Goleman](#)

Cradle to Cradle – [Michael Braungart](#)

A Practical Guide to Greener Theatre: Introduce Sustainability Into Your Productions – [Ellen E. Jones](#)

Udržitelné divadlo – [Michaela Rýgrová](#)